

Leevi

kevät 2013

SISÄLTÖ

3 • PÄÄKIRJOITUS

Urani maatuskan sisällä

4 • HAASTATTELU

Kynkkiksen kaksi rakasta

7 • REPORTAASI

Budapest laulaa

10 • HAASTATTELU

Madetojalaiset CERNissä

14 • REPORTAASI

Musiikkilukiolaiset kohtasivat – jälleen

18 • MIELIPIDE

Innostavaa koululiikuntaa?

19 • LEEVI

Bäst

20 • KIRJA-ARVIO

Kesälukemista kesäisestä Saksasta

21 • KONSERTTIARVIO

Musiikkia ilman rajoja

22 • TEATTERIARVOSTELU

Elämä yhdessä illassa

24 • SIRKUSARVOSTELU

Cirque du Soleil

25 • ESSEE

Uljas hullu maailma!

26 • GONZOJOURNALISMIA

Pimiö

28 • KOLUMNI

Eksyneenä velvollisuuksien viidaksoon

29 • RUNOJA

Emmi Tilvis

Henrika Palokangas

31 • KUVAREPORTAASI

Madrock

34 • MIELIPIDE

Ruusuja ja Risuja Madetojan ojassa

LEEVI on Madetojan musiikkilukion opiskelijoiden äidinkielen ja kirjallisuuden koulukohtaisella lehdistökurssilla (ÄI10) toimittama lehti.

PL 45

Suvantokatu 1

90015 OULUN KAUPUNKI

puh. 050-3672236

Päätoimittaja Deniz Kemppainen

Toimittajat Sipo Herva, Santeri Matero, Henrika Palokangas, Ilona Sekiguchi, Emmi Tilvis, Oona Tuominen, Milka Viitanen, Iina Ylikoski

Kansi Sipo Herva

Ohjaava opettaja Kai Hissa

Monistus Seppo Penttilä

Viime kesänä sain ystävältäni lahjaksi neuvostoliittolaisen maatuskan. Ulommaisena ja mahtavana seisoivat Lenin. Kun maatuskaa sitten availi, sisältä paljastuivat kolme muuta entisen Neuvostoliiton johtajaa: Stalin, Brežnev sekä Gorbatšov. Malenkov, Hruštšov, Andropov ja Tšernenko oli jätetty suosiolla välistä tilanpuutteen vuoksi. Varsin hauska keksintö, ajattelin. Mutta kun lopulta huomasin, että Gorbatšovin sisällä olisi vielä jotain, jännitys alkoi kasvaa. Sisältä paljastui aivan pieni, vain pikkusormen kynnen kokoinen Putin. Nerokasta!

Tuota pientä ja hassua maatuskaa voisi verrata elämäämme ja alkaviin urimme yhteiskunnassa. Olemme juuri nyt päässeet maatuskan ulommaiselle kuorelle, ja kaikki, tulevaisuus ja elämä, siintää toiveikkaana edessämme. Lenin-vaihe on vastikään alkanut. Elämällä on tässä vaiheessa vielä paljon annettavaa. Lenin ikään kuin huutaa meille: "Sinä, elävä! Kaikki on edessäsi, siis tartu hetkeesi!" Pian vaihe kuitenkin päättyy, ja joudumme avaamaan rakkaan Leninimme.

On valittava, mitä elämällään tekee, ja Leninin sisältä paljastuva Stalin pääsee valloilleen. Mahdollisuudet rajautuvat, ja elämän realiteetit tulevat pikkuhiljaa vastaan. Elämän edetessä joudumme pakostakin avaamaan maatuskan kerta toisensa jälkeen. Brežnev jatkaa säälimätöntä rajaamista, vaikka suurimmasta iskusta vasten kasvoja, jonka Stalinin kohdalla koemme, on selvitty. Kuin huomaamattamme rajaamme itse itseltämme mahdollisuudet samalla, kun erikoistumme urillamme ja teemme valintoja elämässämme. Seuraavaksi Gorbatšov.

Elämä vain etenee ja me sen mukana laput silmillämme omissa pienissä urissamme kuin juoksuhaudoissa. Luomme omaa vankileirien saaristoamme. Takaisin ei voi palata, sillä maatuska on jo avattu. Emme me voi pistää Gorbatšovia takaisin Brežnevin sisään, Brežneviä Staliniin ja niin edelleen, vaikka se periaatteessa olisi mahdollista. Emme saa enää Leniniä ja rakasta idealismiamme takaisin, sillä meidät on ahdistettu ja rajattu pienempiin muotteihin, joissa liikkumatila on vaihe vaiheelta pienempi. Lopulta kun saavutamme uramme "huipun", jäljellä on enää pienen pieni Putin. Huomaamme, ettei sillä ole oikeastaan paljoa annettavaa meille. Voisi kysyä erään ystäväni sanoin: "Antoiko se enemmän kuin otti?"

Silti tähän oli tultava, muuta vaihtoehtoa ei ollut. Vaikka jo aavistamme, mitä seuraavaksi on tulossa, että Lenin-vaihe menetettäisiin iäksi, meidän on pakko avata maatuska yhä uudelleen. Ajatus siitä mahdollisuudesta, että maatuskan sisältä voisi sittenkin paljastua jotain muuta, uutta ja ihmeellistä, jotain kaunista, kutkuttaa mieltämme. Se on pakottava tekijä, joka puskee meitä eteenpäin omassa suossamme. Voihan toki olla niin, että pienen Putinin sisältä paljastuu jotain uutta ja odottamatonta, mutta tässä vaiheessa omassa mielessäni pyörii lähinnä **Pirkko Saision** *Kielletyt laulut* -performanssin julistus: "Vanha Venäjä on kuollut, eläköön Neuvostoliitto! Neuvostoliitto on kuollut, eläköön demokratia! Demokratia on kuollut, eläköön uusi Venäjä!"

Deniz Kempainen, päätoimittaja

Kynkkiksen kaksi rakasta

Haastattelu alkoi kangerrellen. Tönimme toisiamme kakaisemaan ulos aloituskysymyksen, jota ei oikeastaan ollut vielä olemassakaan. Kankean alun jälkeen haastattelu kiihtyi huimaan vauhtiin – kuin kärrynratas Tähtitorninmäellä. Pian olimmekin jo syvillä vesillä keskusteluissa Venäjän kielipolitiikan historianta ja L. Onervan *Mirdjasta*. Marjan kertoillessa itsestään hänen elämänsä kaksi johtotähteä alkoivat hahmottua.

Kuinka monelle Marja Kynkäänniemen tunnilla istuvalle opiskelijalle tulisi mieleen, että luokan edessä seisovan opettajan lempeän katseen taakse kätkeytyy mitä analyyttisin mieli ja kokenut kielen tutkija? Tässä syväluotaavassa haastattelussa avaaamme uusia tasoja Marjan henkilökuvaan. Hänen tarinansa ei ole aivan se tavallinen. Runotytöt tuli kyllä luettua, mutta pohjimmaisena ponnahtuksena uralle oli kiinnostus kielten maailmaan. ”Kirjallisuus ei ole sysännyt minua tälle tielle.” Lukiossa Marja teki päätöksen: hän halusi opiskella venäjän kielen. Toisin kuin Englantiin hurahtanut siskonsa Marja valitsi harvinaisemman kielen sittemmin myös pääaineekseen yliopistossa.

Ei, Kynkkis ei siis ole mikään runoja rustaileva taidekirjailija. Analyyttisen lukuotteen lisäksi hänen kirjoittamisensaakin on painottunut tieteelliseen tekstiin. Marjan tieteellistä minää on aina tukenut

myös intohimoinen ”hulluus” suhtautumisessa kieleen. Tälläkin hetkellä hänellä on viimeistelyä vaille valmis väitöskirja suuntaamassa kohti tarkastajan hampaita. Aiemmin hän on, paitsi opettanut äidinkieltä ja venäjää, toiminut vierailevana lehtorina Moskovan yliopistossa, opettanut suomea toisena kielenä ja valmistanut lisensiaatin tutkimustyön.

Tältä pohjalta on helppo ymmärtää, että Marjalle yksi tärkeimmistä osa-alueista äidinkielessä on tekstien tutkiminen, tekstitaito. ”Koulun tehtävä on antaa opiskelijalle valmiudet vaeltaa tekstien maailmassa. Tässä maailmassa ei selviä ilman kriittistä otetta.” Laajasti ajatellen äidinkieli on perusasioita ihmisen identiteetissä, koska kieli ja kulttuuri kulkevat käsi kädessä: ”Jos ei hallitse äidinkieltään, ei hallinne juuri muutakaan. Suomen kouluissa kasvatetaan onneksi kielitietoisia nuoria.”

Marjan mukaan suomen kieleen ei liity mitään puhtauden vaatimusta vaan kieli elää ajassa. Sen sijaan Marja peräänkuuluttaa kielen suojelua esimerkiksi tieteen alalla, sillä se on olennainen osa suomalaisen kulttuurin kenttää. "Jos jokin kielen osa-alue päästetään rapistumaan, se voi näkyä muuallakin." Ehdoton hän ei ole, eikä kaikkia tutkimuksia ole välttämätöntä julkaista suomeksi, mutta englannin muuttumiseen tieteen kieleksi Suomessa ei tulisi suhtautua kuin se olisi väistämätöntä. "Kielen ylläpito on vastuullista kansalais-toimintaa."

Nykyisessä koulumaailmassa Marja näkee eron verrattuna opettajanuransa alkuaikoihin. Opettamisessa nautittavinta on aina nuorten kanssa työskentely ja aihepiireistä kirjallisuuden osa-alue: "Työn suola ovat nuorten kanssa käydyt kirjallisuuskeskustelut." Tietotekniikan käyttö on kuitenkin huimasti lisääntynyt, eikä Marja näe sitä ainoastaan positiivisena asiana: "Maailma on muuttunut nopeammaksi ja kiireisemmäksi, kurssisisällötkin joutuu käymään nopeasti läpi." Kännykkä verottaa opiskelijoiden keskittymistä, ja varsinkin näin lukukauden lopussa Marja tuntee väsymystä kaiken tekniikan keskellä.

Toisaalta tekniikka tarjoaa uusia oivalluksia opintiellä: "On kiva seurata, millaisia kommunikoinnin mahdollisuuksia Internetissä on venäjää opiskeleville nuorille." Kun Marja opiskeli venäjää Neuvostoliiton aikakaudella, kaikista asioista ei puhuttu ja tiettyjen aihepiirien sanastoa jäi hämärän peittoon. "Venäjän kielen opiskeluilmapiirin muutos on suuri."

Marja pähkinänkuoressa:

Aloittamisvuosi Madetojalla: 1983

Vaikuttavin kirja:

Kazantzakis: Kerro minulle Zorbas

Mukavin kurssi opettaa: *ÄI5*

Levylautasella nyt:

Maria Ylipään Onerva-albumi

Nuoruusvuosien levylautasella:

CCR, Wigwam, Tasavallan presidentti

Unelmalomakohde:

historiallinen kaupunki meren rannalla

Toteutumaton haave:

kaukomatka

Suosikkikaupunki:

Pietari, Praha, Berliini

Mitä muuttaisin maailmassa, jos voisin:

enemmän rauhaa

Marjan syvälinen ja pitkäjänteinen työskentely kieltensä parissa huipentuu hänen väitöksessään Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielitutkimuksen laitoksella. Väitöskirjan nimi on *Kieli kasvattajana äidinkielen opetuksessa Venäjällä*. ”Tutkin venäläisen peruskoulun opetussuunnitelmia sekä tekstejä ja tehtävänantoja ysiluokan äidinkielen oppikirjoissa. Selvitän, mitä kasvatuksellista niissä on.”

Tuloksiakin on tässä vaiheessa jo jaettavaksi: ”Oppikirjoissa korostuu hyvän kielen, erityisesti kirjakielen, vaatimus ja teksteissä kaunokirjallinen tyyli. Lehtitekstitkin ovat esseetyyppisiä. Venäläisiä

perinteisiä arvoja painotetaan, esimerkiksi luontoon ja kieleen liittyviä. Meistä voi tuntua vieraalta ainakin palvova suhtautuminen äidinkieleen. Hyveet ja muu moraalialia kasvattava aines ovat tärkeitä, samoin sananlaskut kansan, historian ja kielen yhteyden ilmentäjinä.”

Väitöskirja yhdistää Marjan kaksi rakkautta: äidinkielen ja venäjän. ”Urani alkoi venäjän opettajana mutta halusin tietoisesti myös äidinkielen opettajaksi.” Marjan mielestä kielet ovat aina tukeneet ja täydentäneet toisiaan. ”Olla pelkästään toinen — olisin vain puolikas.”

Budapest laulaa

Ilina Ylikoski

Lauletaan metrossa, lauletaan raitiovaunussa, lauletaan hotellin aulassa, alikulussa, kylpylässä, lauletaan kalakaupassa ja ravintolassa. Laulu kyntää loskaa, Budapest musisoi mukana.

Lukion tyttökuoro teki pääsiäisen tienoil-la matkan Budapestiin. Kysessä oli International Choir Festival Budapest 2013, kansainvälinen kuorokilpailu, johon osallistui erikokoisia ja -tasoisia kuoroja ympäri maailmaa. Kari Kaarnan ja Mari Klemettilän johdolla ”tyttis” suoriutui vaativasta ohjelmistosta varsin mallikkaasti, ja loppujen lopuksi, moniportaisen arvioinnin läpäistyään Madetojan musiikkilukion tyttökuoro sai kutakuinkin ammattitasoisen kuoron pisteet.

Matkan mittaan kohoava yhteishenki, kansallispuvut, fiilisten kohottaminen, yhteiset äänenavaukset, ulkomaalaiset tuttavat ja lopuksi puuduttavan pitkä, juhlallinen päätöskonsertti. Viiden päivän matkalla kolmenkymmenen lukiolaisen naurava, laulava joukko sai kokea monenlaista.

Musiikin kannalta kuoromatka oli paitsi kehittävä, myös nautinnollinen. Kilpailuun osallistuvista kuoroista monet olivat ammattilaistasoisia, joten lähes

jokaisena iltana järjestetyissä konserteissa kuultiin taiturimaisia, sekä rytmisesti että äänenkäytön kannalta vaikeita kappaleita.

Kuorojen väliset kulttuurierot nousivat kilpailussa hämmästyttävän selvästi esille. Kilpailuun osallistuneista kuoroista ylivoimaisesti suurin osa tuli Aasiasta ja Itä-Euroopan maista, kuten Venäjältä, Unkarista ja Puolasta. Entisen itäblokin rajan länsipuolelta mukana oli vain kolme saksalaista kuoroa sekä yhteensä neljä kuoroa Pohjoismaista.

Kulttuurierot sekä historian vaikutus näkyivät kokoonpanojen esiintymisessä ja ohjelmistoissa: Itäeurooppalaiset kuorot esittivät paljon venäläisiä kappaleita, joiden sanat olivat joko uskonnollisia tai kansanlaulunomaisia. Aasialaisten kuorojen kappaleet olivat enimmäkseen aasialaista musiikkityyliä, kun taas lännempää tulevat kuorot olivat valinneet ohjelmistoonsa paljon keskieurooppalaista renessanssi- tai barokkimusiikkia. Kaikki kuorot olivat panostaneet esiintymisasuihin yllättävän paljon, mutta kohtalaisen tavallisten asujen joukossa eniten huomiota keräsivät kuitenkin unkarilaisten ja venäläisten asut – ellei oteta huomioon Madetojan musiikkilukion tyttökuoron valloittavan kirjavia kansallispukuja.

Epätavallisin kokemus matkalta tarttui mukaan viimeisen illan loppukonsertista. Valtavan suureen musiikkisaliin ahtautuneet kaikki pari tuhatta kilpailuun osallistunutta kuorolaista ympäri maailmaa kajauttivat Budapestin sinfoniaorkesterin säestämänä ilmoille ”halleluja”-kuoron Händelin Messias-oratoriosta. Laulu kohosi musiikkitaivaana kulttuurien, kielten ja ihmisten ylle.

Tulppaaneja, kierrepullia ja alushousuja

Pitkähelmäinen kulkue rämpi räntäsateessa Budapestin kaduilla katulamppujen itkuisten silmien alla. Värikkään kevättakin helman jatkeena heilahtelee raitamekko, anorakin hupun alta pilkistää kiltti ranskanletti ja Suomi-neidon päänauha. Välillä lasketaan pääluku ja tarkistetaan onko huonekaveri ehkä vielä mukaan.

Raitamekot kipittävät yksitellen portaita alas, kadun alle kaupungin sisuksiin. Pyhiinvaelluksen päämääränä on piskuinen kirkko muutaman kilometrin päässä, missä Madetojan musiikkilukion tyttökuoro valloittaa sydämiä ensimmäisessä kuorokilpailukonsertissa.

Alikulussa pitävät majaa kaupungin kodittomat. Unkarin olemattoman eläkejärjestelmän ansiosta vanhuksat kauppaavat monikaistaisten risteyksien alla jalankulkijoille pakkasen puremia tulppaaneja, itse leivottuja kierrepullia, alushousuja ja pornolehtiä. Hämärän tunnelin seinustoilla patja- ja lumppukasojen huipulla käpertyvät kodittomat makuupusseihinsa. Ilmassa lemuaa ruoka, virtsa ja kadulta alas kulkeutuva kuravesi.

Kaupunki ei joko omista aurauskalustoa tai sitten se on nostettu jo talviteloille. Joka tapauksessa maan, jonka työllisyysprosentti on noin 42, pääkaupunki helpottaa "lumi-myrskyn" aiheuttamaa poikkeustilaa jakamalla osalle miespuolisista asukkaista heijastinliivit ja ponnettomat muovilapiot. Suomalaisen kuorotytön silmiin touhu näyttää kokolaila säällittävältä, etenkin kun likomärkien lapiomiesten huhkimista riittää lähes koko viiden päivän ajan. Liikenteeseen säätila aiheuttaa kuitenkin yllättävän vähän kaaosta.

Vaikka elintaso Unkarissa on Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen kohonnut huimasti, näkyy katukuvassa edelleen merkkejä väestön sisäisistä sosiaalisista eroista. Seitsemänkerroksisen ostospalatsin lasiseinät peilaavat betonisen, Neuvostoliiton aikaisen kerrostalon halkeilleen julkisivun ja ilmastointiteipillä paikatut ikkunat. Moottoritien varrella vilahtelevat vuoroin vastamaalatut omakotitalot, vuoroin piikkilangalla ja aaltopellillä ympäröidyt matalat betonihökkelit.

Utelialle tunnelmoijalle kaupungin parasta antia ovat koristeelliset, vanhat kivitalot, tunnelmalliset kahvilat sekä iltapimeän valot, jotka maalaavat esiin siltojen katkoman joen pinnan ja mustina kiiltävät kadut. Ympärillä hengittää Kaupunki, jonka kapeilta kujilta huokuu rosoinen rappioromantiikka.

Raitamekkotyttö on saanut maistaa maailmaa taas laidasta pikkuisen palan, ja tarkastella matkan päästä omaa elintilaa joka puolelta. Takaisin kotiin on ehkä hiukan ahdasta tulla. Matkalaukussa tuoksuu vielä seikkailu, taskun pohjalta löytyy punaruutupöytäliinaisen kellariravintolan käyntikortti.

Vanha ilmainen, kuplakammio.

Madetojalaiset CERNissä

”Sveitsiin mentiin, eikä yhtään hiukkasta nähty”

Deniz Kempainen

Viime huhtikuussa viisi madetojalaista fysiikanopiskelijaa opettajineen suuntasi tiedeopintomatkalleen CERNiin, Sveitsin Geneveen. Anni Immonen, Aarne Keränen, Teemu Jämsä, Erik Laurila sekä Lauri Marjakangas osallistuivat neljästä muusta Oulun lukiosta valikoituneiden 15 muun fysiikanopiskelijan kanssa CERN-projektiin, joka järjestettiin yhteistyössä Fysiikan tutkimuslaitoksen, hiukkasfysiikan tutkimuskeskus CERNin sekä Opetushallituksen kanssa. Lähes koko lukuvuoden kestänyt projekti huipentui lopulta opintomatkkaan, joka sisälsi paljon muutakin kuin kansainvälisen hiukkasfysiikan tutkimuskeskukseen tutustumista. Haastateltavina ovat Madetojan opiskelijaedustuksen lisäksi fysiikan lehtori Irma Parkkila, tuttavallisemmin IPA.

Projekti järjestettiin jo toista kertaa viiden oululaisen lukion kesken. Madetojan, Merikosken, Lyseon, Laanilan sekä Karjasillan lukiot ovat kuitenkin tehneet tiedeopintomatkoja maailmankuuluun hiukkasfysiikan tutkimuslaitokseen omilla tahoillan jo aikaisemmin. Madetojalta opintomatkat CERNiin alkoivat jo 2000-luvun alussa, ja oppilaita on siellä käynyt jo neljä kertaa. Alan ammattilaiset, kuten Nobelin fysiikanpalkinnon saaneeseen tutkimusryhmään kuuluva Jorma Tuomiemiemi sekä muut tutkimuskeskuksen työntekijät, pitivät opiskelijoille luentoja ja esittelivät tutkimuskeskusta.

”Tarkoituksena oli antaa opiskelijoille fysiikankasvatuksen lisäksi ainutlaatuinen mahdollisuus päästä tutustumaan hiukkasfysiikan tutkimuskeskukseen tutkijoiden johdolla. Ei kuka tahansa turisti voi kävellä sisään CERNiin pällistelemaan, vaan sinne tarvitaan erityiset kulukuluvat sun muut”, IPA tähdentää heti alkuun.

Millaista Sveitsissä oli ja miltä tutkimuslaitoksessa tuntui, haisi ja kuulosti?

”Lämmintä”, kuuluu kuin yhdestä suusta, ”lämmin ilma ja kauniita maisemia. Kaikki oli hyvin ensimmäiset neljä päivää, mutta sitten tuli sade ja kylmä.” ”Tutkimuskeskus, siellähän oli aivan hirveästi niitä tutkijoita ja kaikkea. Rakennuksena se oli aika koulumainen, Pohjan kartano-tyyppinen DDR-bunkkeri”, Aarne kertoo. ”Se oli melkein niin kuin pieni kaupunki, siellä oli paljon rakennuksia ja meni autoteitä siellä sisällä”, Teemu jatkaa. ”Miehiä siellä oli enimmäkseen, mutta yllättävän paljon naisiakin”, Anni kuvailee, ”ei siellä haissut mitenkään erityiseltä, ei se mikään sairaala ollut”. ”Tosi kansainvälistä, kuultiin monia eri kieliä”, Erik ja Lauri selostavat.

Mikä on CMS-koeasema ja miltä se näytti?

”Compact Myon Solenoid, se on se hiukkasilmä. Siinä kohtaa ne hiukkaset törmää. Niitä on muitakin koeasemia. Se oli semmonen iso pömpeli, 15 metriä halkaisijaltaan ja 20 metriä pitkä. Ne hiukkaset tosin kulkee vaan siinä halkaisijaltaan

CERNin koko madetojalainen edustus
kiihdytinputken edessä.

5 senttimetrin paksuisessa putkessa. Monta miljoonaa kilometriä sähköjohtoa, kaikki käsin kytketty. Me nähtiin sitä putkea vain sen matkaa, mitä ilmaisimesta näkyi, mutta ei päästy itse kiihdytintunnelia katsomaan. Se oli vasta pysäytetty ja sitä jäähdytettiin, niin sinne ei kuumemma säteilyvaaran takia haluttu päästää muita kuin työmiehiä”, Erik selittää. ”Sveitsiin mentiin, eikä yhtään hiukkasta nähty!”

Mitä jäi päällimmäisenä mieleen ja mikä oli parasta?

”Ensimmäinen fysiikan luento!” tulee yhteen ääneen. ”Markus Nordberg hyppeli ympäri huonetta ja vertasi kvarkkeja kolmeen mustiin vaatteisiin pukeutuneeseen miesbalettitantsijaan, jotka seisoo lavan takana vipeltäen eikä pääse toisistaan eroon. Merikvarkkeja hän vertasi tyttöballerinoihin”, Lauri selostaa. ”Mieleen jäi koasemavierailut ja Geneven kauniit

maisemat. Fysiikanluennot oli muutenkin tosi kiinnostavia, vaikka nyt ei ihan kaikkea ymmärtänyt”, Erik jatkaa. Antimateriauento kuuluu olleen kaikkien mielestä mielenkiintoinen. ”Joo, antimateria koe alkoi kiinnostaa. Siellä voisi kuvitella itsekin olevansa töissä”, Anni kertoo. ”Sitten on niin hassua esimerkiksi se, että ajatellaan: ’enpäs keitä aamupuuroa, kun se vie sähköä’, kun koko laitos kuluttaa sekunnissa enemmän sähköä kuin yks ihminen koko elinikänään.”

Mitä kaikkea muuta teitte matkan aikana?

”Oppilailla oli paljon myös vapaa-aikaa. Emme me kuutta päivää luennoilla istuneet”, IPA naurahtaa. ”Ensimmäiset pari päivää oltiin siellä Geneven kaupungissa, käytiin muutamassa museossa ja ajeltiin ratikoilla ees taas”, Teemu kertoo. ”Käytiin YK:n päämajassa, se oli ihan tosi iso alue. Sekin oli semmonen pieni kaupunki,

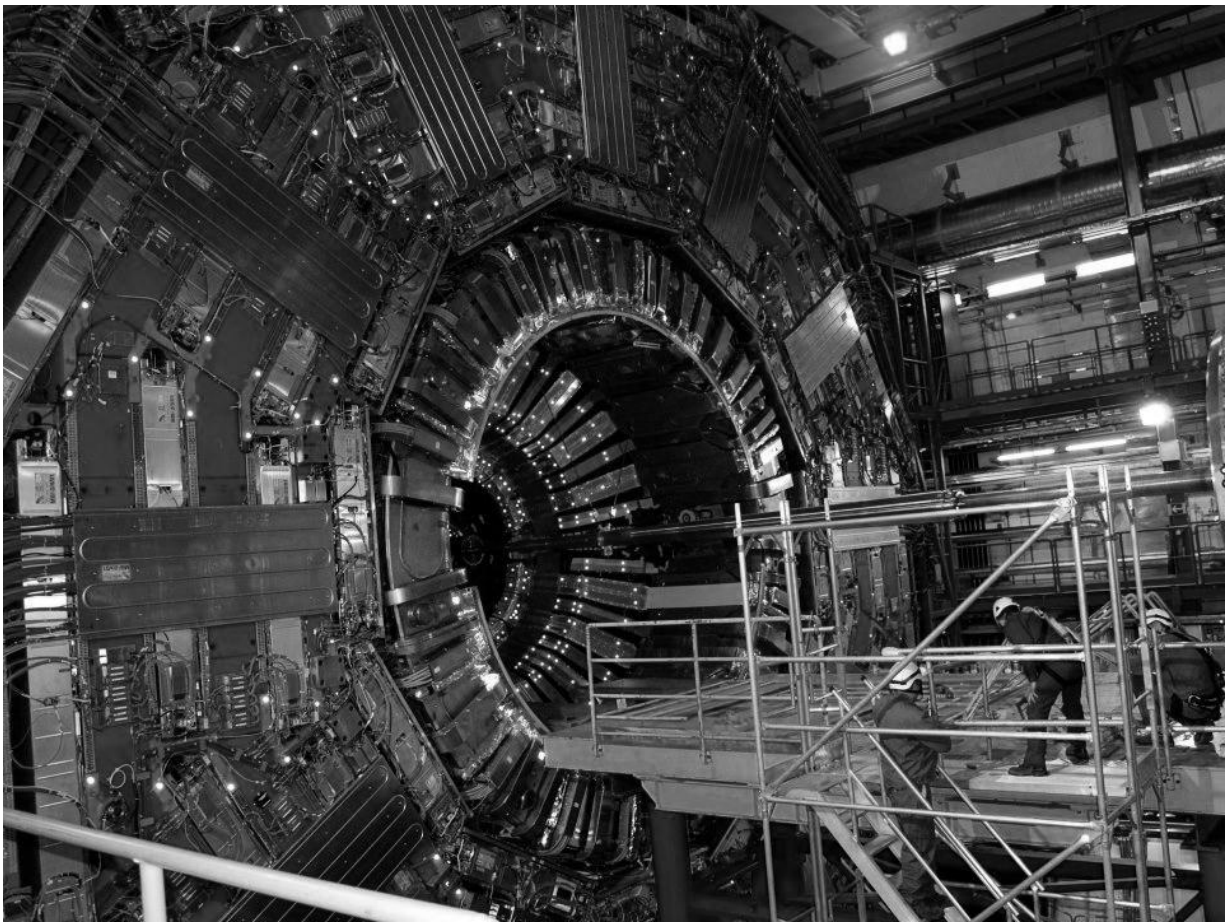
vähän niin kuin CERN, mutta ei ihan niin iso. Geneven katedraaliakin käytiin katsomassa. Se oli iso ja hieno. Ranskan puolella käytiin ostoksilla. Siellä oli halvempaa, paljon halvempaa”, Erik ja Lauri jatkavat yhdessä.

Tuliko kieliongelmiä?

”Aika hyvin siellä CERNissä pärjäsi englannilla ja suomella, mutta kaupungissa oli välissä vaikeaa, kun siellä puhuttiin enimmäkseen ranskaa. Museoissa kaikki tekstit olivat ranskaksi, niin niistä ei hirveästi ymmärtänyt. Yhdessä ravintolassa oli tarjoilija, joka ei ymmärtänyt englantia. Oli hirveän vaikeaa saada hänet ymmärtämään, että halusimme pihvimme kypsinä. Lopulta hän kuitenkin toi meille pihvit raakoina”, Anni kertoo nauraen.

”Mutta ihan hyvin siellä kuitenkin selvitettiin”.

Kaikkia mukana olleista Madetojan CERNin-edustuksesta kiinnostaisi työkennellä tutkimuskeskuksessa kenties tulevaisuudessa. ”Sinne on ilmeisesti aika helppo päästä töihin, esimerkiksi kesätöihin ja muihinkin kuin tutkijaksi”, Eetu kertoo. ”Olisihan se siistiä. Siellä on alan parhaat”, Anni jatkaa. Ennen matkaa opiskelijat saivat vajaan kymmenen luennon alustuksen. Nyt matkan jälkeen CERN-projekti päättyy opiskelijoiden yksin tai kahden hengen ryhmissä tehtyihin omiin tutkimusesitelmiin. Projekti on ollut varmasti kaikille antoisa ja motivoiva, ja toivottavasti vastaavanlaisia projekteja järjestetään Madetojaltakin vielä tulevaisuudessa.

CMS-koeaseman hiukkasilmäin.

Musiikkilukiolaiset kohtasivat – jälleen

Deniz Kemppainen ja Milka Viitanen

Kahden vuoden välein järjestettävät valtakunnalliset musiikkilukiopäivät pidettiin nyt Helsingissä Sibelius-lukion isännöiminä. Yli 500 soittajaa ja laulajaa yhdeksästä Suomen musiikkilukiosta kokoontuivat 2.5.–4.5. maamme pääkaupunkiin musisoimaan. Madetojalta matkaan lähtivät Big Band, salsabändi, kansanmusiikki sekä osa sekakuorosta. Opettajista matkassa olivat Johanna Kemppainen, Anne Ålander, Jaakko Jauhiainen, Mikko Alanne, Mari Sarkkinen ja Liisa Liikala sekä rehtorimme Eero Kettunen. Tänä vuonna teemana oli ”Luovuuden arkea, arjen luovuutta”.

Torstai: Liikaa hissuttelu-jazzia

Kello oli seitsemän aamulla, ja viimein kauan odotettu matkamme olisi alkamassa. Osa matkalaisista oli saapunut jo aikaisemmin roudaamaan mukaan lähteviä soittimia ja muuta tarpeista parkkipaikalla odottavaan bussimme, jonka päämääränä olisi Helsingissä järjestettävät musiikkilukiopäivät. Uninen tunnelma vallitsi vielä matkaajiemme keskuudessa, kun odotimme viimeisiä toveritamme saapuviksi. Lopulta matka pääsi alkamaan, ja jännittävä ja tapahtumarikas reissumme alkoi.

Kilometrit viuhahtivat silmiemme edessä, kun kuljettajamme, uroteoillaan eräänlaiseksi legendaksikin noussut **Reijo** viiletti moottoriteitä pitkin. Tukka suorastaan hulmusi, kun pysähdyimme välissä maittavalle kenttäruokailullemme. Aurinko paiskoi yllemme säteitään, jotka eivät tosin siinä vaiheessa vielä kovasti lämmittäneet. Mieltämme lämmitti kuitenkin odotus näistä tulevista päivistä,

joita emme unohtaisi pitkiin aikoihin. Eväät ja päiväohjelmien evästyksset ”nautittuamme” tuskin pysyimme enää houssissamme.

Lopulta Helsinki siinsi jo autuaana edessämme. Saavuimme hotelli Scandic Continentalin eteen kirjaimellisesti rymillä. Bussikuskimme Reijo teki selväksi, että täältä me oululaiset tulemme ja lujaa. Sattui nimittäin kerrassaan hauskaasti; linja-automme peräpään takana sijainnut suuri mainostaulu oli hetkessä maassa, tuhannen säpäleinä. Bussimme oli ajanut sen iloisesti kumoon kuin vettä vain! Naurussa oli pidättelemistä, kun kaikki hyökkäsimme pällistelemaan moista sattumusta. Naurut naurettuamme kävimme pikaisesti hotellissa viemässä tavaramme ja ostamassa evästä. Alkuillan ohjelmassa oli jazz-konsertti, jossa koulumme menestyksekkäs big band OYJO tulisi esiintymään kunniakkaasti viimeisenä varsin edustuskelpoisine solisteineen.

Bussimme iloisesti särkemä mainostaulu tuhannen säpäleinä.

Konsertin alkupuolen hissuttelu-jazzit jättivät meidät hiukan kylmiksi, kuten myös epämääräisen sekavat ohjelmalehtiset, joista ei tahtonut ottaa selvää. Jotta emme ottaisi aivan ylimalkaisen pöyhkeilevää asennetta, täytyy myöntää joidenkin esiintyjien musiikilliset taidot varsin huomattaviksi. Siitä huolimatta oma big bandimme räjäytti ehdottomasti pankin tai ainakin Ungdomsgården Sandelsin kellarikerroksessa sijaitsevan konserttisalin. Viimeiset kappaleet suorastaan villitsivät yleisön tanssimaan lavan edessä.

Illan päätteeksi edessä olivat vielä jamit, joiden osalta odotuksemme olivat korkealla jo järjestämisaikansa puolesta. Myös oman koulumme oppilaita oli ilmoittautunut soittamaan illan aikana. Musiikkitalon klubilla järjestetyt jamit olivat kuitenkin suuri pettymys. Alkupuolen nuoteista suoraan soitettut hissuttelut muistuttivat ikävällä tavalla aikaisemman konsertin antia, eikä tunnelma päässyt oikein kohoamaan, vaikka yleisöä riitti. Muutaman lukion esityksen jälkeen lavan valtasi musiikkilukiopäiviä isän-

nöivän Sibelius-lukion edustus. Suorastaan törkeän pitkäksi venynyt ”kellarijammailu” ei ottanut loppuakseen. Yli tunnin mittaisessa jamittelussa kuultiin myös koulun entisen oppilaan, varsin tunnetun jazz-saksofonisti **Mikko Innasen** sooloilua. Sibelius-lukion ”maratonjamien” päätyttyä vuorossa piti olla vielä kolme muuta kokoonpanoa, mutta koska kello oli jo niin paljon, eivät kaksi viimeistä, joukossaan siis myös koulumme edustajat, päässeet koskaan lavalle esittelemään taitojaan. Karvas maku jäi paitsi esiintymättä jääneille soittajillemme myös suurelle osalle yleisöstä. Tympääntyneinä ja tuohtuneina järjestelyn toimimattomuuteen ja organisoimattomuuteen kävelimme takaisin hotellille; toivottavasti seuraavasta päivästä tulisi järjestelyjen kannalta onnistuneempi.

Perjantai: Madetoja räjäyttää pankin!

Kuorolaisten aamu alkoi varhaisin, ja he lähtivät suurena massana kahdeksan aikoihin harjoittelemaan päivän esityksiä sekä lauantain loppukonserttia varten Sibelius-lukiolle. Big bandiläisille oli järjestetty työpaja Meri-Helsingin musiikkiopiston tiloissa. Saksofonisti Mikko Innanen sekä kosketinsoittaja **Seppo Kantonen** kertoivat ja demonstroivat, kuinka jazzia soitetaan, tehdään ja tulkitaan. Lopussa myös osa musiikkilukiolaisista pääsi improvisoimaan omien sanojensa mukaan ”vapaamuotoisesti”. Sillä välin mahtipontinen kansanmusiikkiyhtyeemme pääsi harjoittelemaan ohjelmistoaan iltapäivällä Narinkkatorilla esitettävää huutokatrillia varten.

Keskipäivän tienoilla koulumme kamarikuoro lähti esiintymiskierrokselleen Helsingin keskusta-alueelle. Esityk-

siä oli muun muassa Kansallismuseossa, Musiikkitalolla sekä Ateneumissa. Myöhemmin sekä kamarikuoro muiden musiikkilukiopäivien kuorojen kanssa että kansanmusiikki esiintyi Kampin edessä sijaitsevalla Narinkkatorilla. Paikalle oli saapunut kiitettävästi kesäisestä päivästä nauttavia helsinkiläisiä. Sibelius-lukion tanssi puolen edustajat hyppivät ja juoksivat sekä hyörivät ja pyörivät läpi yli kaksikymmenminuuttisen huutokatrillin, jonka Näppäri-työpajassa mukana olleet kansanmusiikkomme soittivat tuulisesta säästä huolimatta. Onneksi olimme osanneet teipata nuotit yhteen, ja pyykkipojillekin oli kysyntää. Hengästyttävän ja pään pyörälle laittaneen katrillin jälkeen yli kolmesataapäinen kuoro lauloi muutamana kappaleena. Vaikka *Finlandia*, *Nuoruustango* ja *On suuri sun rantas autius* ovat kappaleina varsin jylhiä, jäi kuoron ympyrämuotoinen performanssi kenties tilan takia hiukan vaimeaksi.

Koko päivän hääriineet kuorolaiset sekä kansanmusiikot pääsivät vihdoin ansaitulle tauolle, kun salsabändi valmistautui illan koitokseen. Aurinko jaksoi paistaa päivän loppuun saakka ilahduttamaan meitä kovasti. Päivän lopuksi järjestetyssä illanvietossa kaikista kouluista oli luvassa vapaavalintaisia esityksiä. Esitysten kirjo ja taso olikin vaihteleva. Illan aloitti erikoisella esiintymis- ja juontotavallaan naurattava ja tunnelmaa keventävä sibeliuslukiolainen yhtye, jonka laulusolisti käski jokaista heti konsertin alussa työntämään oikean käden etusormen nensä. Tämän tarkoituksena oli kuulemma lähentää meitä musiikkilukiolaisia keskenämme.

Illanvieton alkupuolella esiintyi monenmoista soittajaa ja kokoonpanoa, toiset parempia kuin toiset. Koulumme

kunniaksi täytyy todeta, että sekä salsabändi että Eleanor ja poikakalenteri veivät jälleen koko potin. Salsabändi hurmasi eteläamerikkalaisilla rytmeillään ja kuumilla tanssiliikkeillään sekä sai tulisella tulkinnallaan osan yleisöstä tanssatelemaan lavan edessä. Eleanor ja poikakalenteri villitsi yleisön viimeistään toisella tai kolmannella kappaleellaan, joiden aikana lavan edusta täyttyi niin täyteen tanssivista ja laulavista ihmisistä, ettei tilaa tahtonut riittää kaikille. Jymymenestys oli saavutettu tässäkin konsertissa! Madetojalaisten esiintymisten jälkeen oli vuorossa jälleen muiden lukioalaisten esityksiä, joista iso osa tuntui edellisen yleisö villityksen jälkeen aika laimealta.

Salsabändi villitsi yleisön.

Ilta palaa tarjottiin alakerran ruokasalissa, jossa saatiin kuulla vaihtoehtoisia ja kerrassaan vapaamuotoisia kappaleita suvereenin ja virtuoosimaisen kosketinsoittajan sekä vaihtuvien laulusolistien esittämänä. Alakerrassa tunnelma oli jokseenkin lämpimämpi ja tiiviimpi kuin yläkerran järjestetyn ohjelman parissa. Ohjelmantäyteinen perjantai päättyi kaikkien palatessa omaa tahtiaan takaisin hotellille.

Lauantai: Musiikkitalo raikuu

Musiikkilukiopäivät huipentuivat lopulta Musiikkitalossa järjestettyyn päätöskonserttiin, jossa kuultiin pääasiassa klassisia teoksia. Aamulla kaikki konsertissa esiintyvät lukiolaiset raahautuivat matkatavarat pakattuina konsertti paikalle kenraaliharjoituksiin. Ennen konsertin alkua saimme nauttia jälleen aurinkoisesta Helsingistä vapaa-ajan merkeissä.

Musiikkitalolla kokoonpanot vaihtelivat nokkahuilu-cembalo-duosta aina valtaisaan sinfoniaorkesterin ja kolmesataa henkisen kuoron kombinaatioon. Tunnelma lähes täydessä pääsalissa oli varsin juhlava. Konsertin alkupuolisko koostui erinäisistä kamarimusiikkiesityksistä erilaisin kokoonpanoin sekä kansanmusiikkipajan toteuttamasta samanhenkisestä polskasikermästä. Väliajan jälkeen lavan valtasi Sibelius-lukion mahdava sinfoniaorkesteri, joka sykähdytti **Dvořákin** kahdeksannen sinfonian neljännellä osalla johtajanaan **Juhani Lamminmäki**. Uskomattoman taidokas ja kaikki soitinryhmät kattava orkesteri, mukanaan jopa harpunsoittaja, hämmäs-

tytti kovasti. Myöhemmin orkesteria täydensivät vielä muutamat soittajat muista lukioista. Kappaleet kuoron kanssa olivat tällä kertaa jylhiä ja kuulostivat hyvin harjoitelluilta. Konsertti päättyi Sibeliuksen *Karelia-sarjan* osaan *Alla Marcia*.

Hieno konsertti sekä musiikkilukiopäivät olivat nyt loppuneet, ja kotimatka oli alkamassa. Palasimme takaisin hotelille hakemaan tavaramme ja suuntasimme vihdoinkin kohti koti-Oulua. Matka sujui väsymyksestä johtuen ratkiriemukkaasti, mutta loppua kohden väsähtivät loputkin urhoolliset sankarimme. Kaiken kaikkiaan kuluneet päivät olivat onnistuneet, vaikka järjestäjien päässä asiat olisi voitu hoitaa paremmin. Tapahtuman teema ”luovuuden arkea, arjen luovuutta” jäi hiukan epäselväksi. Ajatuksena teema olisi ollut varmaankin hyvä, mutta toteutus ei ottanut tuulta siipiensä alle. Harmittamaan jäi, ettemme tutustuneet kovinkaan paljon opiskelijoihin muista musiikkilukioista. Potentiaalia musiikkilukiopäivillä oli, ja rahaakin oli ilmeisesti laitettu sileäksi. Matkasta jäi varmasti monelle hyvä mieli ja mukava muisto.

Musiikkilukiopäivien päätöskonsertti Musiikkitalossa.

Innostavaa koululiikuntaa?

Oona Tuominen

Koululiikunnan tärkein tehtävä on motivoida lapsia liikkumaan ja kannustaa liikunnalliseen elämäntapaan läpi elämän. Sekä hyvillä että huonoilla kokemuksilla liikuntatunneilta voi olla hyvinkin kauaskantoiset vaikutukset, joten tuntien laatuun on tärkeä kiinnittää huomiota.

Mielestäni nykyistä koululiikuntaa pitäisi kehittää ja siitä pitäisi keskustella enemmän julkisesti, koska koululiikunnan olisi tarkoitus palvella tasapuolisesti kaikkia eikä vain jo valmiiksi liikunnasta innostuneita lapsia ja nuoria, kuten minua. Haluankin kyseenalaistaa nykyisen koululiikunnan luonteen ja esittää omia mielipiteitäni ja ehdotuksiani sen kehittämiseksi.

Etenkin ylä- ja alakoulun liikuntatuntien sisältöä pitäisi miettiä uudelleen. Lasten motivoimiseksi tunneilla pitäisi korostaa liikunnan riemua eikä niinkään keskittyä esimerkiksi pesäpallon oikeaoppiseen lyöntitekniikkaan tai koripallon sääntöihin. Toki lasten on hyvä oppia eri lajien perusasioita, mutta uskon, että ne opitaan hauskanpidon kautta. Varsinkin alakoulussa tuntien painopiste tulisi nimenomaan olla erilaisissa liikunnallisissa leikeissä ja eri lajien helpotetuissa peleissä ja mukaelmissa, jotta lapset innostuisivat eri lajeista ja sitä kautta oppisivat lisää koulun ulkopuolella liikuntaharrastuksissa. Tämä

tietenkin edellyttäisi lisää yhteistyötä koulujen ja urheiluseurojen välillä, jolloin kynnyks aloittaa uusi liikuntaharrastus olisi matalampi. Urheiluseurojen pitäisi tulla kouluja vastaan myös siten, että lasten ja nuorten iästä riippumatta tulisi pystyä ”harrastelemaan” eri lajeja ilman kilpailua.

Usein alakoulun kolmannelta luokalta lähtien tytöt ja pojat laitetaan omiin liikuntaryhmiinsä, ja kuten arvata saattaa, liikuntatuntien lajikirjo on myös erilainen ryhmien välillä. Poikien tunnit painottuvat palloilulajeihin, mutta tyttöillä on usein eri lajeja jalkapallosta tanssiin. Mielestäni tämä on erittäin konservatiivista eikä oppilaiden yksilöllisyyttä oteta kunnolla huomioon. Alakoulussa kaikki voisivat olla samassa ryhmässä ja näin kaikille tulisi yhtäläinen oikeus niin tanssia kuin pelata jalkapalloakin. Yläkoulussa ymmärrän sukupuolijaottelun paremmin, mutta silti lajikirjo tulisi olla samanlainen niin tyttö- kuin poikaryhmissäkin.

Liikunnan arvosanaan vaikuttavat lajiosaaminen, kuntotestit, aktiivisuus, asenne ja käyttäytyminen tunneilla. Koska koululiikunnan tärkein tehtävä mielestäni on motivoida lapsia ja nuoria liikkumaan, arviointiakin olisi mielestäni uudistettava. Voin vain kuvitella, kuinka lannistavaa on saada huono numero, vaikka olisi tunneilla yrittänyt parhaansa. Urheilulliset lapset taas saattavat saada hyviä numeroita ilman minkäänlaista innostuneisuuden näyttöä ja aktiivisuutta. Valinnaisessa liikunnassa nykyiset periaatteet arvosanan antamiseen ovat toimivat, mutta minun mielestäni koululiikunnan pakollisten tuntien ja kurssien arvosanat pitäisi antaa puhtaasti aktiivisuuden, innostuneisuuden ja käyttäytymisen perusteella eivätkä lapsen liikunnalliset taidot saisi vaikuttaa numeroon ollenkaan. Erilaiset kuntotestit, kuten Cooperin testi, saattavat tuntua jopa nöyryyttäviltä jonkun nuoren mielestä, ja se jos mikä tappaa motivaation liikkumiseen. Kuntotestejä ei tarvittaisi, jos liikunnallisilla taidoilla ei olisi vaikutusta arvosanaan.

Usein puhutaan, että suomalaiset lapset ja nuoret liikkuvat liian vähän ja ylipainoisten lasten määrä kasvaa kasvamisestaan. Koululiikunnan määrää peruskoulussa pitäisi lisätä. Kahden 45-minuuttisen oppitunnin mittaisia liikuntatunteja pitäisi olla vähintään kahdesti viikossa. Lasten liikunnan harrastamisen terveysvaikutuksien lisäksi liikuntatuntien määrän kasvu vaikuttaisi positiivisesti lasten keskittymiskykyyn ja oikein ohjattuna ryhmähengen parantamiseen.

Vuoden kultakurkku: Miko Kontturi

Vuoden abiturientti: Iiro Kuusijärvi

Vuoden matkustaja: Johanna Kempainen

Vuoden blondit: Henna Alatalo ja Johanna Sälkiö

Vuoden vaaleanpunainen: Katariina Simula

Vuoden monitaitoinen: Teemu Rantala

Vuoden tulokkaat: Riina Aho, Henna Laihiainen ja Satu Simomaa

Vuoden paluuposti: Anna Salmela

Vuoden studioteknikko: Kasper Parkkinen

Vuoden kielitaitoiset: Niina Lämsä ja Juuso Sippola, Valteri Heikkinen & Aliisa Laajala

Vuoden huumorimies: Topi Kilpinen

Vuoden enkeli: Kai Hissa

Kolmen vuoden myöhästyjä: Santeri Sirviö

LEEVI

BÄST

Kesälukemista kesäisestä Saksasta

Wolfgang Herrndorf: *Ladaromaani*

Wolfgang Herrndorfin teos *Ladaromaani* (2012) vaikuttaa ensi kuulemalta hie- man kuluneelta idealta: kaksi poikaa, kesä ja auto. Herrndorf on kuitenkin onnistunut ottamaan uuden näkökulman ja kirjoittaa mukaansatempaavasti. Kirja luo täysin uudenlaisen kuvan Saksasta ja kesästä.

Kirja kertoo siis kahdesta saksalai- sesta neljätoistavuotiaasta pojasta, jotka varastavat auton ja lähtevät ajamaan kohti Valakiaa. Valakia tarkoittaa Saksas- sa paikkaa korvessa niin kuin Suomessa ”hevonkuusi”. Kirja alkaa Berliinistä, josta pojat lähtevät ajamaan varastetulla autolla loman alussa kohti etelää. He kiertelivät ympäri maaseutua vältelläk- seen poliiseja. Kirja onkin oiva kuvaus kesäisestä Saksasta. Se kuvaa kaupunki- laisten ja maalaisten eroja ja antaa selkeän kuvan saksalaisesta nuorisosta.

Päähenkilö Maik on kirjaviisas kou- lulainen, jonka äidillä on alkoholiongel- ma. Toinen päähenkilö, Tschick, on venä- läis-saksalainen poika, jolla on rikollinen tausta. Kirja kuvaa Maikin tunteita erit- täin hyvin. Maikin henkilökuva vaikuttaa alussa aivan tavalliselta nuorelta, mutta kirjan edetessä hänestä löytyy uusia puo- lia, kuten virkavallalle vastaan laittami- nen. Päähenkilön taustojen tietäminen helpottaa päähenkilön ymmärtämistä huomattavasti ja luo kirjaan syvyyttä. Kirjailija jättää Tschickin henkilöhahmon tarkoituksellisesti hämärän peittoon.

Hänen taustois- taan käy ilmi vain, että hänellä on rikol- linen

isoveli ja

että hän on kotoisin Venäjältä. Kirjassa Tschick vääristelee totuutta suunnatto- masti ja lukijan täytyy itse arvuutella, mikä on totta.

Romaanin keskeisenä teemana on ystävyys ja rohkeus, mikä saa samaistu- maan kirjaan helposti. Kirjailija kirjoittaa nuorten näkökulmasta ja auttaa avarta- maan lukijan maailmankatsomusta. Kir- jassa käytettävä kieli on oikein sukke- laa ja nuorten suuhun sopivaa, liekö tästä kiitos suomentajalle. Kirjan loppu jää sopivasti auki, eikä se ole turhan klisei- nen. Kirja on helppolukuinen ja lukuko- kemuksena letkeän kesäinen. Positiivinen yllätys minulle oli se, että teos ei kertonut juuri autoista vaan ruosteinen Lada oli vain toistuva aihe. Romaani kertoi ”vakavasta” aiheesta, mutta huumori piti huolen siitä, ettei kirja muuttunut syn- käksi.

Milka Viitanen

Musiikkia ilman rajoja

Tsuumi Sound System, Aleksanterin teatteri, 8.5.2013

Tunnelma Aleksanterin teatterissa on katossa, kun helsinkiläinen kansanmusiikkiyhtye Tsuumi Sound System valtaa lavan. Vaikka yhtyettä kutsutaan kansanmusiikkiyhtyeeksi, se on ottanut paljon vaikutteita esimerkiksi jazz- ja rock-musiikista. Yhtyeen kokoonpanokaan ei ole kansanmusiikissa mikään kaikista perinteisin: yhtyeessä on piano, harmoni, kaksi viulua, harmonikka, saksofoni, kitara, basso ja rummut. Kansanmusiikkikentällä tunnetuimpiin suomalaisiin kansanmusiikkibändeihin kuuluva yhtye on noteerattu maailmalla, ja se on esiintynyt useissa Euroopan maissa ja saanut suosiota ulkomailla. Yhtyeen pääasiassa itse tekemiä kappaleita ei ihan heti tunnista suomalaisiksi kansanmusiikiksi, mutta vivahteita perinteistä voi kuulla bändin soitosta.

Yhtyeen jäsenten musiikilliset taustat vaihtelevat paljon: osa heistä on kaustislaisen perinteen jatkajia ja kansanmusiikoksi opiskelleita soittajia. Osalla on vahva klassinen tausta, ja osa on kevyeltä puolelta. Ryhmä on kuitenkin muodostunut huikeista lahjakkuuksista, minä huomaa yhtyeen "virtuoottisissa" kappaleissa. Räjähävien kappaleiden lisäksi bändiltä kuullaan myös satumaisen kauniita hitaita kappaleita, kuten häävalsseja.

Konsertin alkupuoli on omistettu pelkästään yhtyeen samana päivänä julkaistun uuden levyn kappaleille. Yhtyeen kolmas levy *Floating Letters* on vielä

enemmän kansanmusiikin rajoja rikkovaa musiikkia kuin yhtyeen aiemmat tuotokset. Ihmisten odotus palkitaan, ja he pääsevät kuulemaan upouusia kappaleita.

Jo ensimmäisten kappaleiden aikana **Esko Järvelä** ja **Tommi Asplund** pääsevät näyttämään taitonsa. Eskon "rocktyyliset" viulusoolot ovat Suomen tasolla ainutlaatuisia ja "henkeä salpaavia", kuten Tommin nopea tiluttelu ja absoluuttisen puhtas soittaminen. Yhtyeen saksofonisi **Joakim Berghällin** osaaminen niin sopraano-, altto- kuin baritonisaksofonilla ei anna moittimisen varaa, vaikka yhtyeen juonnoissa heitetään herjaa soittajan taidoista. Muut soittajat, **Pilvi Järvelä** (harmonika), **Hannu Kella** (harmonikka), **Jani Kivelä** (kitara), **Tarmo Anttila** (basso) ja **Jussi Nikula** (rummut), soittavat saumattomasti yhteen ja saavat soiton kuulostamaan rikkaalta.

Konsertin toinen puolisko koostuu yhtyeen vanhemmista kappaleista, joita he ovat muokanneet tuoreemman kuuloisiksi erilaisilla sovituksilla. Yhtyeen miksaus ja muu soittoympäristö ovat kohdallaan, joten lähes täyden Aleksanterin teatterin yleisön olosuhteet musiikista nauttimiseen ovat täydelliset. Yhtyeen lopettaessa se taputetaan kahdesti lisänumeroon, joiden jälkeen se saa vielä huimat suosionosoitukset. Keikka saa toivomaan, että ehkä moderni kansanmusiikki jonakin päivänä löytää Suomessa suuren yleisön.

Milka Viitanen

Elämä yhdessä illassa

Juna kolisee Helsinkiin, ensimmäinen kerta kun matkustan katsomaan teatteriesitystä toiseen kaupunkiin. Ylioppilaskirjoitukset ovat muisto vain ja juna tuudittaa seitsemän tunnin horrokseen.

Svenska Teatern on suuri ja arvokas rakennus, sali on kuin menneeltä vuosikaudelta sivuaitioineen ja punaisella sametilla pehmustettuine tuoleineen. Ympärillä solisee ruotsin kieli, me suomenkieliset kuulumme vähemmistöön ja se tuntuu miellyttävältä. Lopulta valot himmenevät ja nelituntisen *Kristina från Duvemåla* -musikaalin jälkeen voin väittää olevani hieman eri ihminen kuin sitä ennen.

Björn Ulvaeuksen ja **Benny Anderssonin** säveltämä vaikuttava musikaali *Kristina från Duvemåla* kertoo Minnesotaan muuttaneista ruotsalaisista uudisasukkaista. Saman tarinan olisi kuitenkin voinut kirjoittaa myös suomalaisista – 1800- ja 1900-lukujen taitteessa arviolta 280.000 suomalaista lähti pääosin loppuelämäkseen ja kieltä osaamatta Yhdysvaltoihin siirtolaisiksi. Muuttajien toiveissa kajasti parempi ja turvatumpi elämä, musikaalissa lähtöä empinyt perhe kokee kaikista helpoimmaksi vaihtoehdoksi köyhistä oloista ja Ruotsista lähtemisen, kun vanhin lapsi menehtyy aliravitsemukseen. Elämä uudessa maassa ei kuitenkaan ole kotimaan oloja helpompaa.

Kristina från Duvemålassa ihmiset eivät lopulta saa onnea eikä elämä keinuta heitä lempeästi. Silti, aaltoliikkeen tapaan, onnelliset ja traagiset tapahtumat vuorottelevat ja myös yhteiskunnallista nousua tapahtuu. Musikaalissa tätä luokkaretkeä on oivaltavasti ja hienovaraisesti

kuvattu vaatetuksella; vaatteiden värit muuttuvat kirkkaammiksi ja kankaat paksummiksi sitä mukaan, kun maanviljelijäperheiden sadot paranevat.

Musikaalin lavastus kuvaa uuden maan hienoutta siten, että Yhdysvaltoihin sijoittuvissa kohtauksissa monet lavasteista ovat hyvin suuria ja näyttäviä. Harmaapukuiset ruotsalaiset ovat hämmentyneitä ja vähäpätöisiä sivustakatsojia, he ovat jäädä valtaviin siipirasalusten ja satamalaatikoiden kolhimiksi. Läpi koko esityksen lavastus on muutenkin vertauskuvallista ja tarkoituksenmukaista; esimerkiksi telineille nostetuista vilteistä tulee luontevasti ovia, verhoja ja näyttämöä rajaavia tiloja.

Koko visuaalisesta ulkoasustaan huolimatta *Kristina från Duvemåla* ei olisi mitään ilman musiikkia. Laulut vievät kohtauksesta ja tunnelmasta toiseen ja yhdistyvät tiettyihin henkilöihin teemoinaan, jotka toistuvat kun henkilö saapuu näyttämölle. Kansanmusiikki ja sähkökitarasoolot lomittuvat kokonaisuudeksi, jonka pääosanesittäjien pehmeät lauluäännet viimeistelevät. Kenties *Kristina från Duvemåla* koskettaa voimakkaasti juuri siksi, että musiikki puhuu vielä suuremmin kuin sanat.

Siinä missä **Vilhelm Mobergin** *Maastamuuttajat*-kirjasarjan pohjalta käsi-kirjoitettu epookkimusikaali vei minut Helsinkiin, niin Oulun kaupunginteatte-

rin farssi *Saranat ja sardiinit* tarjosi hauskan illan kotikaupungissa. Ensi-iltaan valmistautuvasta näyttelijäseurueesta kertova **Michael Fraynin** kirjoittama ja **Jaakko Saariluoman** ohjaama farssi tuo kunniaa kaupunginteatterille, sillä se, että kaikki näyttää menevän ihan väärin edellyttää näyttelijöiltä monimutkaisen käsikirjoituksen täydellistä hallitsemista.

Saranat ja sardiinit kurkistaa kulisseihin, ensi-illan kynnykselle sekalaisen seurueen epätasapainoiseen yhteistyöhön ja ristiriitoihin. Näyttelijäjoukon harjoittelman huvinäytelmän roolihahmot sekoittuvat näyttelijöiden omaan elämään, kaikki esittävät jotakin sellaista, mitä haluaisivat olla, tai mitä he kärjistettynä jo ovat. Blondit sihteeriköt, ankarat ulosottomiehet, he ovat kaikki läsnä.

Jos kirjoittaisin tekstitalovertailua Kristina från Duvemålan ja *Saranat ja Sardiinit* -näytelmän henkilöistä, voisin asettaa hahmot vertailuni vastakkaisimmille laidoille. Voisin analysoida farssin karakteristista henkilögalleriaa, sen perheenäitihahmoa, joka komentaa ja lepertelee tarpeen mukaan sekä näytelmässä tunteikasta varasta näyttelevää laitapuolen kulkijaa, jonka perimmäisin tavoite on löytää juomista itselleen. Toisaalta voisin käsitellä ABBA-suuruuksien musikaalin aitoja ihmisiä, jotka tavoittelevat kukin omaa pientä onnenpalaa itselleen. Luon-

nehtisin musikaalin päähenkilöä Kristinaa rohkeaksi ja jumalanpelossa ja -suojeluksessa eläväksi naiseksi, joka on täysvaltaisesti sekä äiti että vaimo, ja hänen aviomiestään Karl Oskaria uudistushaluiseksi ja rakastavaksi. Mutta toisaalta, mitäpä vertailemaan farssia ja menestysmusikaalia, jotka pyrkivät vaikuttamaan katsojiin aivan eri tavoilla. Koomisuus ja koskettavuus eivät synny samoista aineksista.

Saranat ja sardiinit on teatterin ilotulitusta, joka kietoo tehokkaasti yhteen kulttuurin ja viihteen. Kaupunginteatterin ohjelmistossa vielä syksyllä jatkava farssi luo oman pienoistodellisuutensa, joka vie henkilöiden ongelmiin ja niiden huvittavuuteen ja auttaa ehkä katsojaakin rentoutumaan ja etäännyttämään omista pulmistaan. *Saranat ja Sardiinit* –farssin yleisönä pääsee nimittäin vuoroin vakoi- lemaan harjoituksia, vuoroin seuraamaan näyttelijöiden ihmissuhdekiemuroita. Kristina från Duvemåla sen sijaan kertoo kauniisti sen, miten yhä pienemmät asiat tulevat tärkeiksi sitä mukaan, mitä ankaraampaa elämä ympärillä on. Musikaali on elämä yhdessä illassa ja näyttämön tunnelma tarttuu katsojan mukaan kuin häivähdys hajuvedestä.

Henrika Palokangas

Arvostelu Cirque du Soleil'n speaktaakkelista

+ oodi Helsingille + rant about Oulu

Kävin Helsingissä katsomassa Cirque du Soleil -sirkusryhmän esitystä 23.3. Cirque du Soleil on Kanadan Montrealista juurensa juurtava sirkusryhmä, joka aloitti pienenä katusiintyjäryhmänä ja on tänä päivänä valtavan suuri viihdeyritys, joka tunnetaan henkeäsalpaavan hienoista esityksistä niin kotinäyttämöllään Las Vegasissa kuin myös ympäri maailmaa suurilla kiertueilla.

Cirque du Soleil'n esityksiä on keuhuttu aivan valtavasti. Suosio on suurenmoinen. Sirkusryhmän taiteellisella olemuksella toteutettuja näytöksiä on lehtimainoksen blurbiarvosteluissa kuvattu viihteen kulminaatioksi. Huikeaa akrobatiaa. Tokihan voisin ottaa junan etelään ja mennä katsomaan tätä speaktaakkelia.

Ja sitä paitsi, halusin olla taas Helsingissä.

Helsinki on ihana paikka. Ja Helsinki on valtava.

Oulu taas... Oulu on banaali ja kaksiulotteinen kaupunki. Littä ja harmaa ja tuulinen Oulu. Keskeltä kaikkea, Rotuaarin mäkkärin edestä saattaa muutamalla vilkaisulla tarkastella koko kaupungin suppeaa mielenmaisemaa, kun katse kantaa läpi kapakoiden, baarien ja klubien reunustamaa nuuskaklimppien kukittamaa tietä suoraan ulos merelle.

Pyöräilykaupungiksi julistetussa Oulusamme on vaikea enää vähän aikaa pyöräiltyään löytää sellaista pyöräilyreittiä, joka ei päättyisi ennen pitkää tunkkaisenhajuisille tehdasalueille tai ällöttävän tympeille arkkitehtonisille lasisille betonikuutioille. Muutama pittoreski satamakaupungin puu- ja tiilitalo vielä sinnittelee, pölyisenä ja hämähäkinseinin peittämänä kaunistamassa syrjäisien katujen olemusta, mutta ennen pitkää nekin kaatuvat hylättyinä tai mukiloituneina, asuntorakennussuunnitelmien uhreina.

Helsingissä kohtaan aina sellaisen futuristisen oloisen ihannoinnin tunteen, kun kaikkialla ympärillä suuret monumentaaliset rakennukset syleilevät vilkkaita katuja. Koko ajan tuntuu olevan jotain meneillään, koko ajan jossain tapahtuu jotain. Ja jotenkin se on koko ajan paljon hienompaa kuin täällä. Täällä on harvoin meneillään mitään muuta kuin tietöitä. Ja kun sattuu kompuroidaan jonkin kulttuuritoiminnan kohdalle, se todistautuu varsin vaisuksi. Paikalla on muutama tyyppi, jotka ovat paikalla katsomassa,

ketä muita saattaisi olla paikalla. Konserttitapahtumien vähäinen yleisö tyhjenee neljänneksi viimeisen esiintyjän kohdalle kolmeen. Kaikki muut menivät johonkin klubiin. Koska sinne kaikki tuntuu lopulta johtavan.

Totta kai se on luonnollista, että Oulu tuntuu näin vaisulta, kun sitä sentään vertaa pääkaupunkiin. Kenties olen vain lopen uupunut tähän huonon designin ja korviasärkevän merituulen juopuneeseen keskukseen. Eikä tietenkään kaikki sovi kaikille. Oulussa on puolensa, totta kai. Se on pieni ja rauhaisa. Mukavaahan sekin.

Oulu on kaksiulotteinen ja Helsinki moniulotteinen. Näin olen aina sanonut, kun puhe on ollut Helsingistä. En tiedä onko se ymmärrettävää, mutta minusta se on tarkin tapa ilmaista asia.

Helsingin katuja kävellessä törmää niin vaan loputtomaan määrään pittoreskejä ja sympaattisia liikkeitä ja kahviloita. Siellä on katutaidetta ja esiintyjä. Siellä on museoituja vaikka millä mitalla. Ja joka katu, joka alue on oma kokonaisuutensa. On ole onnekseni vielä tutustunut läpikotaisin kaikkeen mitä alueella suinkin löytyy, koska joka kerta kun saavun sinne, tuntuu että kaikki ne pienet mystiset kadut johdattavat aina vaan syvemmälle ja eteenpäin tuntemattomaan.

Okei, nyt riistäytyy käsistä mystiseksi.

Takaisin sirkukseen.

Cirque du Soleil'n esitys Hartwall-areenalla oli suuri ja loistokas. Trapetsitanssijat ja akrobatit ylsivät taivaille, kun he sinkoutuivat itsensä yläilmoihin lankuilta, trampoliineilta tai venäläiseltä keinulta, kaksoset taivuttivat vartalonsa epäinhimmillisen oloisiin solmuihin, voimamies kieputteli ja pyöritteli itseään pelkkien käsiensä varassa. Perinteistä sirkusshowta (mukana olivat jopa perinteiset pelletit, jotka viihdyttivät yleisöä esitysten välissä) speaktaakkelimaisella otteella. Puvusteet olivat häikäiseviä, tanssikoreografiat valloittavia ja livemusiikki erittäin hyvää.

Esitys olisi mielestäni kuitenkin kaivannut jonkinlaista loppuspeaktaakkelia. Esitykset tuntuivat kattu näytöksen johtavan kliimaksia kohden, mutta päätepiteessä show yksinkertaisesti vain loppui.

Sipo Herva

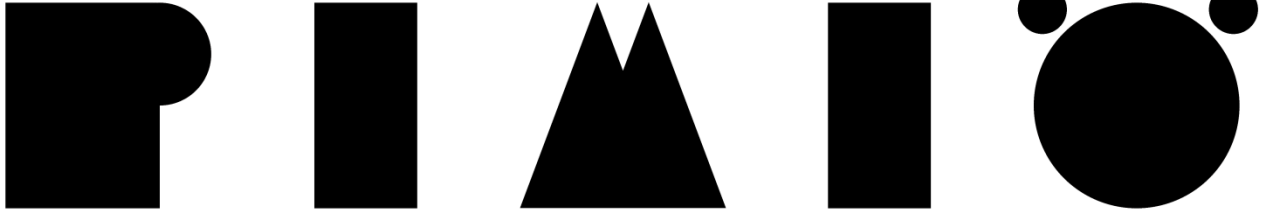
ULJAS HULLU MAAILMA!

Deniz Kemppainen

Yhä uudelleen ja päivä toisensa jälkeen meitä kehoitetaan toimimaan ja käyttäytymään rationaalisesti, kuuntelemaan järjen ääntämme. Meille sanotaan, että jos emme tee järkeviä päätöksiä elämässämme ja elä yleisesti järkevinä pidettävien normien mukaan, ”meistä ei tule mitään”. Mutta kuinka tässä täysin hullussa ja vinksahaneessa maailmassa voisi tehdä kaiken järkevästi?

Maailma on ”täydellisessä” kokonaisuudessaan yksi epärationaalinen kaaos, jota ihminen koettaa epätoivoisesti kesyttää ja hallita. Mikä tarve meillä on tehdä maailmasta sen järkevämpää kuin se oikeastaan on? Mielestäni ihmiskuntamme on luonut siitä pikemminkin vielä järjettömämmän. Millä järkiperaisellä syyllä voidaan perustella yhteiskunnassamme vallitseva epätasa-arvo, nälkä ja sota? Mitä rationaalista on siinä, että toinen rikastuu ja menestyy samaan aikaan, kun toisaalla joku toinen köyhtymistään köyhtyy? Tämä johtuu yksinkertaisesti kapitalistisesta yhteiskuntajärjestelmästä, joka perustuu pitkälti jatkuvaan taloudelliseen kasvuun. Mutta kaiken järjen mukaanhan mikään ei voi kasvaa loputtomiin. Järjestä siis viis!

Mitä sitten järkevyyys on? Se ei ainakaan ole mitään, mitä olisin kohdannut kadulla. Ihmiset poukkoilevat järjettömästi paikasta toiseen, heillä on jatkuva ”kiire”, eivätkä he oikeastaan ehdi nähdä elämäänsä sidotuilla silmillään ennen kuin makaavat jo kalman kylmentämässä haudassaan. Tuntuu, ettei meissä ihmisissä, sen enempiä kuin missään muussakaan, olisi järjen hiventä. Kosminen karuselli pyörii, mutta miksi sille pitäisi etsiä mitään järkiperaista syytä? Eikö maailma ole juuri tuossa epärationaalisisessa kaaoksessaan ainutlaatuisen täydellinen, ainutlaatuisen järjetön? Toiset pitävät tuota seikkaa ahdistavana, mutta minusta se on ihanaa. Eläköön järjettömyys!

Teksti ja kuvat: Sipo Herva

Tänään on sunnuntai. Huomenna maanantaina kulttuuritalo Valveen tiloissa oleva pimiö puretaan, raivataan ja muutetaan varastotilaksi.

Näin ollen tänään on viimeinen mahdollinen tilaisuus käyttää hyödyksi tätä huonetta, ennen kuin se lisätään poistuneiden filmikuvauksen harrastusmahdollisuuksien kasaan.

Tänään oli ensimmäinen ja viimeinen kerta kun koskaan käyttäisin tätä huonetta. Olin huoneessa tänään yhteensä kymmenen tuntia.

Omallakin koulullamme oleva pimiö on vastikään peitelty työmaan vaneriseiniin taakse hävitettäväksi. Kuvaamataitoluokan sivuhuone, pieni ja valoton tila.

Valveen pimiö on kauan ollut Lyseon käytössä. Nyt oli siis Lyseon vuoro.

Lyskan monimuotoisista kuvaamataitokursseista yksi on valokuvauskurssi, jossa oppilaat saavat myös harjoittaa filmikuvauksen kaikkia eri vaiheita: filmirullan lataamista, valottamista, kehittämistä ja suurentamista.

Pah, Unohtuvia ja vanhanaikaisia valokuvausta hankaloittavia tekijöitä. Tällaiset turhuudet (nykypäivän digimailman silmin katsoen) on valokuvauksesta nyt vuosien saatossa kitketty vähitellen melkein unohtuiksi.

Vielä kuitenkin jossakin nostalgoidaan. Ja aika monet nostalgioivat edelleen. Ei Valveen pimiö mikään hylätty aarniohuone ole, vaan pimiössä käy muutamia Oululaisia edelleenkin säännöllisesti.

Vaan siitä tähdään nyt loppu.

Pimiössä kuvien siirtäminen negatiiviltä valokuvapaperille tuntui täysin erinlaiselta kuin kännykkäkameralla ja digijärkkärillä kuvien räpsiminen. Arvokkaammalta. Taiteellisemmalta. Pimiö ei ollut valokuvien monistus- ja printtaustila, vaan kuvataiteilijan ateljee.

Valotaidetta. Kameralla otetuista kuvista tuli instrumenttejä, jolla valoa saattoi saattaa paperille kuin pensselillä sivelisi maalia kankaalle.

Hieno taiteenlaji. Mainio. Oli ihastuttavaa ja häkellyttävää katsoa, kuinka kehitysaineeseen laskettu valotettu paperi hitaasti tummui ja näytti kuvan. Onnistuneen eli ei. Eikä sillä väliä, sillä epäonnistuneetkin kuvat olivat kauniita uniikkikappaleita.

Hurmio! Taide! Aah!

Vaan ehkä tämä koko touhu oli pelkkää wannabe-taiteilijoiden mukaboheemia hipsteripelleilyä.

Analogista Instagram-puuhaa, kenties.

Ihan sama, se oli hienoa kuitenkin. Ja aitoa.

Ja enää se ei ole mahdollista.

Valveen pimiöön saattoi mennä ihan noin vain. Kenties sitä vastaan oli sääntöjä, mutta siitä en tiedä. Virastomestari avasi oven kun pyysi. Tarpeeksi vapaata.

Pimiössä oli jopa kaikki tarvittavat kemikaalit paikalla. Aiempien käyttäjien jämiä, joita voi vielä kierrättää oman tarpeen mukaan.

Olin koko päivän pimiössä, pimeässä. Ulkona paistoi jossain vaiheessa aurinko lämpimästi ja kauniisti kimallellen, ja minua se lähinnä sattui pimeään tottuneisiin silmiini. Auringon vaihdoin punavaloon ja raikkaan ilman kemikaalien tunkkaisuuteen.

Ja olen niin kovin tyytyväinen. Sellaiseen hurmioon se mustavalkoisten kuvien postproduktio minut vei.

Filmikuvaus on kuolemassa. Nyt se vielä kituu, tuskallisten viime henkäysten ilmentyen valokuvaaliikkeiden tarjoavien filminkehityspalveluiden hinnan korkeutena. Polaroid-filmiäkään ei saa enää kuin yhdeltä yrittäjältä, ja sitäkin kahden euron kuvahintaan.

Pimiöiden ja vastaavien harrastuspaikkojen menestys katoaa ja niin tilat niitetään yksi kerrallaan pois.

Eksyneenä velvollisuuksien viidakoon

Henrika Palokangas

Elämä on tie, vehreä ja polveileva, kauniskin. Mutta yhtä kaikki, joskus tielle kaatuu puu, jolloin ei voi muuta kuin tarttua työhön, että pääsee eteenpäin. Lukiossa ja opiskeluissa yleensäkin kokeet, testit, aineet, esseet ja läksyt pitävät opiskelijan kiireisinä. Madetojan musiikkilukiossa sekaan lisätään myös antoisa, joskin aikaa vievä musiikkiharrastus. Lisäksi jokaisella on vielä omat menonsa, kiireellisesti hoidettavat käytännön asiansa, mahdollisesti työpaikka ja muita harrastuksia. Ei siis liene ihme, jos velvollisuuksia tuntuu välillä kertyvän enemmän kuin yhden pienen ihmisen luulisi jaksavan. Jokainen kehittää itselleen omia selviytymisstrategioitaan, joilla kaivautua jälleen päivänvaloon, mutta osa näistä keinoista ei ole pidemmän päälle kovin kannattavia.

Jos tie on poikki, voi käyttää sivupolkuja. Kohta huomaakin jo polkujen käyvän yhä ohuemmiksi ja tiheiden oksien raapivan poskia. Ja mikä siellä puiden takana pilkottaa? Avosuo, jonka ohitse pääseminen vaatii jo vahvempia otteita kuin sen alkuperäisen tukin vierittäminen päätieltä pois. Siinä sitä ihminen vasta tuntee elävänsä, tarvitsee vain odotella sadepilvien kerääntymistä taivaanreunaan ja todeta, että sadetakkiakaan ei ole ikinä tullut hankittua.

Me ihmiset olemme taipuvaisia lykkäämään velvollisuuksiamme niin pitkään kuin mahdollista, sillä se on vaivattomampaa, ainakin aluksi. Todellisuudessa siinä ajassa, jonka kulutamme tehtävien lykkäämiseen, ehtisimme tehdä jo aika paljon. Toisaalta, joskus on ihan palkitsevaa tuntea itsensä poloiseksi ja urheaksi, kun sitten lopulta tarttuu työhön. Tämä tunne on sitä paitsi kaukana itsesäälistä ja siinä piehtaromisesta.

Jos on paljon tekemistä, koko ajan täytyy tehdä jotakin lyhentääkseen tehtävälistaansa. Tässä piileekin se totuus, jota itseänsä soimaavat työmyyrät eivät vielä ole huomanneet: oikeasti he saavat aikaan paljon, sillä muuta vaihtoehtoa ei ole. He ahkeroivat jatkuvasti, sillä yhden tehtävän lykkääminen sysää työpöydälle toisen. Elämä on niinä hektisinä hetkinään jatkuvaa priorisointia, tärkeimmät asiat tehdään juuri nyt ja toissijaiset myöhemmin. Tehtävien arvotusvirheet kostautuvat viime hetken pakertamisella. Kaikki, jotka ovat yhtä aikaa esimerkiksi lukeneet kokeisiin, käyneet soittotunneilla ja yrittäneet vielä ylläpitää sosiaalista elämäänsä tietävät tämän.

Kaikki on kuitenkin ohimenevää, ja erilaiset ajanjaksot vaihtelevat elämässä. Kiireistä lukiovuotta saattaakin seurata välivuosi tai lukukausi vaihdossa. Elämän yllätyksellisyys ja itselle tärkeät tavoitteet ovatkin se, mikä saa ahertamaan. Silloin ei ole kuin hamsteri juoksupyörässä vaan matkantekijä, jonka tien päässä siintää paljon tavoittelemisen arvoisia asioita.

Eräänä hetkenä, kun on ylittänyt suot, raivannut pusikot ja kömpii tielle taas – kun jotain on tehtynä ja paljon vielä tekemättä – niin auringonsäde nuolaisee kasvoja ja kaikki on hetken vain valoa ja valkoista. Tie on avoinna ja silloin sitä nauraa taas kevään kanssa samaan tahtiin. Tien tukkineesta puusta saa monta sievää halkopinoa, joista sytyttää roihuavia kokkoja kesäiltojen valoiksi.

Pakkanen

Tänä yönä katujen miehet kuolevat
etanolia suonissa ajatukset tokkuraa
Lapsuus on kaukana
kuin unta painajaista
Koko elämä tasapainoilua
ja putosinkin
Kun loppuisi tämä,
saisin viinaa
Mutta taidan kuolla.

Runo pakottomasta

Askeleissasi kauneus selkeä
Säännöllinen muoto
Looginen haiku
miksei voi jatkua pidempään!
Jälleen
synkkämielisyyden poistit

Et tee taidetta, et historiaa.
Oon täällä vielä ja
sanojesi kaiku
En mitään voi, jään
Vielä olit, vielä loistit

Olit kiharaa ja kauneutta
Sininen, hehkuva,
tahaton sankari
Nyt kuva

Polta haaveet
ne palaa.
ja ne palaa
useina öinä.

Profetia

Kun nämä juhlat päättyvät
jäljelle jää sotkuinen talo,
jälkipuinti ja häpeä
Jos nyt edes ne.
Kuka teki ja mitä?
Joku muistaa, että hauskaakin oli
Ei enää koskaan
mutta tehtyä ei tekemättömäksi saa
Kätteni veriset haavoilla nyt,
kun yritän kerätä sirpaleita
kun ruukku on jo särkynyt

Kultainen keskitie
murtunut hurrikaanissa
joka nimettiin Edistykseksi
kun kaikki nimet olivat jo loppuneet
annettu niille avonaisille suille
jotka väsymättä huutavat:
" Elämää! Leipää!"

Sahasin sinunkin oksasi, pieni
sinulle oksani
Sytytin nuotion
jonka valossa heijastuivat ikuiset kirjat
Eivät kertoneet minulle mitään olennaista
Lisäsin nuotioon,
sillä ikuisuuskaan ei kaikkea kestä.

Emmi Tilvis

Hetket valuvat sormien läpi

kahdeksan minuuttia
nyt sipaisemme korvaa
kun vilpoisan kostea ilma
nyökkää takaa tai ylhäältäpäin
kävelemme kotiin kulmakaupasta
kannamme laukussa maitoa
ja avaimia
hyviin uniin
kauniisiin uniin

kolari tapahtuu toisessa korttelissa
uutisvinkistä saisi seitsemän
euroa mutta silti
laskemme sammuvien katuvalojen
siipivälin välimatkan harppauksina
kuusi

muistelemme jouluja
vappu on tulossa viisi
viikkoa vain
kompastutaan kuolleeseen vinttikoiiraan
neljä kolme
katulaattoja enää
vääriä värejä
outoja värejä

kaksin aina kaunihimpi
ei meillä ole ketään kaksi
sinistä kurkea
viimeinen sininen siivenisku
ei
yksi
kään
hengitä nyt

merenpohjanmustalla supikarvasudilla
katoaa taivaalta loistava
pallo
ei meillä ole mitään
miljardeja kiloja kuollutta tähteä

Henrika Palokangas

MADROCK

Kuvia tapahtumasta musiikkitapahtumasta

Santeri Matero

Ensimmäisen vuoden opiskelijoista koostuva yhtye Sebastian

Yhtye Flying Suspect

Yllä näette Lauri Marjakankaan Kirnupiimä-yhtyeestä. Yllä oikealla Flush, alla Santeri Koppelo laulajana yhteissä Disco Fiasco. Vasemmalla alhaalla Interigalaktinen tai-kaorkesteri.

Vasemmalla päällekkäin yhtye Trio
Kössi sekä OPKH Bigband.

Yläpuolella Janne Alakiuttu Ya Maha, ja
alla kaunis kumarrus Abipotpurin esiin-
tyjiltä.

Ruusuja ja Risuja Madetojan ojassa

Tämä on pyörinyt päässä enemmän tai vähemmän kolme vuotta. Ei tietenkään jutun muodossa, mutta kumminkin. Kuten havaita saattaa, kriittinen otehan tässä korostuu. Niinhän se menee ja toimittajia tässä ollaan(?), mutta se ei tarkoita, että vaikutelmamme koulusta olisi ollut mitenkään huono. Päinvastoin. Jutussa esiintyvät mielipiteet eivät edusta lehden yleistä linjaa, enkä itsekään seiso niiden takana. Ainakaan kaikkien. Osan mielipiteistä omistaa Leevin toimituskuntaan kuuluva **Ilona Sekiguchi**.

Miksi, miksi, oi miksi...

Millään äidinkielen kurssilla ei voida käydä katsomassa edes yhtä näytelmää? Näytelmän lukeminen on verrattavissa nuotin selailuun kappaleen kuuntelemisen sijaan.

Kaikkien aineiden lukiodiplomeista ei tiedoteta tarpeeksi tai ollenkaan?

Ruokailu on liian myöhään. Toisaalta kahvila saa lisätuottoa...

Johtuen liian helpoista kurssikokeista hyppy yo-kokeisiin on pelottavan suuri ainakin pitkässä matematiikassa ja joissain reaalikokeissa.

Laasoa. Ihan oikeasti, tarviiko perustella? ”Madetojan musalukiossa moikataan, Madetojan musalukiossa moikataan.”

Musiikkilukion taholta on arveluttava arvolinjaus: klassisen musiikin konsertteja pääsee seuraamaan vain toisen tunteraisen konsertin kahdesta, vaikka kevyelle musiikille on varattu yleensä lukujärjestyksestä maratonin verran aikaa. Häviävätkö klasarit kollegoilleen laadukkaaseen esitykseen panostamisessa?

Jatketaan näin

Info-tv ON kätevä. Ei se ole niin vaikeaa itse seurata sitä.

On hyvä, että tekstitaidon kokeita on alusta asti ja rutkasti. Äidinkielen toimivasta koesysteemistä syntyy tarvittava rutiini.

Myös matematiikan läsykokeet ehkäisevät kärryiltä putoamista. Tai ainakin huomaa putoavansa, sillä jotain toimenpiteitä voisi vielä tulla siitä nollasta.

Yhteiskunnan kustantamat soittotunnit. Hienoa, etuoikeutettua.

Ryhmäkitara.